

A Szegedi Törvényszék

útján,

Alkotmánybíróság

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	1V/601-1/2019
Érkezett:	2019 APR 10.
Példány:	1
Melléklet:	25 db
Kezelőiroda:	<i>du!</i>

SZEGEDI TÖRVÉNYSZÉK	
Érk.:	2019 APR. 02 <i>3h</i>
Példány:	_____ Mell: _____
Az ügyiratsz.: <i>11.P. 22233/2015</i>	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Gfv.VII.30.212/2018/15. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

[1] Indítványozó alperes, a perbeli felperes jogelődjével az [REDACTED] 000RS3208345A2HK számon, a Szegedi Törvényszék 2013. december 31. napján első fokon jogerőre emelkedett 13.P.21.470/2012/18. számú ítélete szerint érvénytelen szerződést kötött. Az ítélet szerint a felek a fogyasztói szerződésben nem határozták meg annak tárgyát, a szerződésben szereplő THM nem volt megfelelő, tekintettel arra, hogy a szerződés rejtett költséget is tartalmazott, a bíróság ezért a szerződést ex tunc hatályú érvénytelenségét deklarálta a Hpt. 213.§(1) bekezdés a.), b.) és c.) pontjainak sérelme okán.

[2] A jelen ügyben megsemmisíteni kért döntés felperese az [REDACTED] jogutódja, módosított keresetében 2015. július 8.-án megtartott tárgyaláson megerősítve, a 000RS3208345A2HK számú érvénytelen szerződés visszamenőleges hatályú érvényessé nyilvánítását kérte, mivel álláspontja szerint az „érvénytelenségi okok utóbb megszűntek”. A felperes a keresetének jogcímét az 1959. évi IV. tv. (rPtk.) 237.§(2) bekezdésében jelölte meg.

[3] Az alperesek ellenkérelmükben az ítélt dologra hivatkozással a per megszüntetését, ennek hiányában a kereset elutasítását kérték arra hivatkozással, hogy a szerződés nem nyilvánítható érvényessé. Az alperesek viszontkeresetet is előterjesztettek, amelyben az érvénytelenség alkalmazandó jogkövetkezményeként elsődlegesen az eredeti állapot helyreállítását, másodlagosan a kölcsönszerződés határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánítását kérték az általuk levezetett számítás szerint. A kölcsönszerződés érvénytelenségére tekintettel kérték a jelzálogszerződés érvénytelenségének a megállapítását, és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalom törlését.

[4] A felperes kereseti kérelmének a Szegedi Törvényszék a 11.P.22.233/2015/20. számú első fokú és a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság, Pf.II.21.509/2016/14. számú ítéletével helyt adott. A felperes és az alperesek között létrejött kölcsönszerződést érvényessé nyilvánította akként, hogy a kölcsön összege

22.000.000 forint, illetve ahol a kölcsönszerződésben HUF/CHF deviza vételi vagy eladási árfolyam szerepel, azon a Magyar Nemzeti Bank hivatalos HUF/CHF árfolyamát kell érteni. Ezt meghaladóan a felperes keresetét és az alperesek viszontkeresetét elutasította.

[5] Az első és másodfokú bíróság indokolása szerint a rendelkezésre álló adatok alapján a felek szerződéskötéskori akarata, így a kölcsönszerződés tárgya meghatározható, az 22.000.000 forint. E körben értékelte a szerződéskötést megelőzően keletkezett okiratok tartalmát, a kölcsönszerződés I.1. pontjában összegszerűen rögzített finanszírozási igényt, az ezzel összhangban álló, a II. pontban meghatározott kölcsönösszeget, és a IV.1. pont rendelkezéseit. E körben a bíróságok hivatkoztak különösen a Kúria 6/2013 PJE, valamint az 1/2016 PJE számú jogegységi határozatára.

[6] Az jogerős ítélet ellen az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amely alapján a Kúria a jelen panaszban megsemmisíteni kért Gfv.VII.30.212/2018/15. számú határozatával a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Indokolásának lényege szerint megismétli az első és másodfokú bíróság álláspontját, kiemelve a felek szerződéskötéskori akaratát, a jogegységi határozatokat, továbbá azt is, hogy az 1952. évi III. tv. (rPp.) 229.§-a sem sérült, hiszen az érvénytelenség jogkövetkezményének levonására az „előzményi perben” nem került sor.

[7] Megjegyzendő, hogy a perben felperes az érvényessé nyilvánítás körében akként nyilatkozott, hogy „csak így tud elszámolni”, indítványozó alperes pedig egyéb érvénytelenségi indokokat is előterjesztett, amelyek érdemi vizsgálatra lényegében nem kerültek, mivel a bíróságok csak abban „döntöttek”, hogy a nem vitásan érvénytelen szerződés a Hpt. 213.§(1) bekezdés a.), b.) és c.) pontjainak sérelme vonatkozásában érvényessé tehető-e. E körben a Kúria a döntésében kiemeli, hogy nincs akadálya a perben el nem bíralt egyéb érvénytelenségi okok külön perben történő vizsgálatának.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Kúria ítélete ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Indítványozó a Kúria Gfv.VII.30.212/2018/15. számú ítéletét személyesen 2019. február 19. napján az ítélet kihirdetésekor vette át, így az Abtv. 30.§(1) bekezdésében foglalt 60 nap még nem járt le.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A Kúria Gfv.VII.30.212/2018/15. számú ítélete az indítványozóra nézve tartalmaz rendelkezést, indítványozó az alperes.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

*Sérült az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető **jogbiztonság elve** és ezzel összefüggésben az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt **tisztességes eljárás**hoz való joga elsődlegesen azzal, hogy a bíróság külön perben egy már elbíralt jogról hozott döntést akként, hogy egy **korábbi perben már elbíralt jogot megváltoztatott**.*

*Ugyancsak sérült az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető **jogbiztonság elve** és ezzel összefüggésben az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt **tisztességes eljárás**hoz*

való joga másodlagosan azzal is, hogy a már elbírált jog megváltoztatását a jogerős ítéletet követően keletkezett jogszabályokra, jogi normákra alapította.

*Harmadlagosan sérült az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető **jogbiztonság elve** és ezzel összefüggésben az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt **tisztességes eljárás**hoz való joga, mivel a bíróság nem a bírói útra tartozó kérdésben döntött.*

Álláspontom szerint a demokratikus jogállam egyik alappillére, hogy a bíróságok a jogszabályok rendelkezéseinek – legyen az eljárás vagy anyagi jogi szabály - betartására maradéktalanul kötelesek, ugyanis ez biztosítja a jogok és kötelezettségek kötelező érvényre juttatását így a demokratikus jogállam működését.

*Erről szól az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése, az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése, a Tisztelt Alkotmánybíróság pedig a **demokratikus jogállam, az alkotmányos rend és az Alaptörvényben biztosított jogok védelme**, a jogrendszer belső összhangjának megőrzése, valamint a hatalommegosztás elvének érvényre juttatása érdekében, az Alaptörvény védelmét minden esetben köteles megőrizni.*

*Az alapvető alkotmányjogi jelentőség vonatkozásában előadom, hogy a **panaszos perében hozott ítélet túlmutat az adott ügyön**, hiszen álláspontom szerint a perben eljáró bíróságok döntéseikkel ráadásul rendkívüli módon sértik meg a jogállam alappilléreit, hiszen egyfelől **a felek között jelenleg két ellentétes tartalmú jogerős ítélet van hatályban**, másfelől a Kúria „végleges” döntése alapján, a felek közötti vitás kérdés az emberi élet léptékével számolva **soha nem fog nyugvópontonra jutni**.*

Ezen alapjogsérelemeket és azok hatását a bírói döntésre a 2.b) pontban részletesen kifejtem.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Megsértett alapjogok:

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése

„1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. „

Alaptörvényben biztosított, de nem alapjognak minősülő megsértett jogok (alább felsoroltak megsértése nem önmagában, hanem összességében okoz alapjogsérelemet indítványozó számára):

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése,

„(1) Magyarország független, demokratikus jogállam. „

Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése,

„(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek. „

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

[8] Mindenekelőtt hivatkozunk az Alkotmánybíróság 3133/2017. (VI.8.) számú határozatában foglaltakra, amely szerint:

"Az Alkotmánybíróság a jogerő intézményét elsősorban a jogállamiság követelményével összefüggésben tárgyalta, azonban újabb gyakorlatában kapcsolatba hozta a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, azon belül a bírósághoz fordulás alapjogával is [30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [81]]. Ily módon az Alkotmánybíróság megnyitotta annak lehetőségét, hogy a jogerő áttörésének alkotmányossága akár alkotmányjogi panasz keretei között is vizsgálhatóvá váljon .."

[9] A döntésben kiemeli az Alkotmánybíróság az alábbiakat:

*„A jogerő intézménye – alapvetően a jogállamiság követelményéből eredeztethetően – annak biztosítékát szolgálja, hogy valamely jogalkalmazó szerv döntése véglegessé váljon, vagyis a benne foglalt rendelkezések végrehajthatók legyenek, az ne legyen megtámadható rendes jogorvoslattal és a benne eldöntött tény- és jogkérdések ne – avagy csak szigorú kivételek alapján – válhassanak újabb vita tárgyává. Az a közérdek nyilvánul meg benne, hogy a jogviszonyok idővel lezártnak minősüljenek, és azok védve legyenek mindennemű beavatkozástól. **Erre egyrészt azért van szükség, hogy a jogvitában érintett személyek viszonyai ne maradjanak függő helyzetben, másrészt pedig azért, hogy az eldöntött kérdés utólag ne legyen módosítható.**[30] Az Alkotmánybíróság már fennállásának első éveiben **alkotmányjogi jelentőséggel ruházta fel a jogerőt, melyet az anyagi igazságosság és a jogbiztonság követelményeit összhangba hozó intézményként jellemzett**, továbbá rámutatott arra: alapvető alkotmányos érdek fűződik a jogerős határozatok megváltoztathatatlanságához és irányadó voltahoz. A jogállamiság lényeges elemének nevezte azt is, hogy a törvénynek egyértelműen meg kell határoznia, mikor támadható meg egy bírósági határozat rendes jogorvoslattal (fellebbezéssel), milyen feltételek mellett van lehetőség a jogerős határozat rendkívüli jogorvoslattal történő megtámadására, illetve mikor következik be az az állapot, amikor már a jogerős határozat semmilyen jogorvoslattal nem támadható. „*

„Mindemellett hangsúlyozta, hogy a jogerő „áttörhető, ennek módját, formáit és feltételeit pedig a törvénynek úgy kell szabályoznia, hogy a jogerő feloldásával okozott sérelem és az anyagi igazság teljesebb érvényesülése, mint elérni kívánt cél, arányban álljon egymással” [3103/2013. (V. 17.) AB határozat, Indokolás [25]]. „

[10] Jelen ügyben elvi jelentőséggel bír az, hogy egy jogviszonyról a bíróság jogerős ítéletben állapította meg azt, hogy érvénytelen. Az érvénytelenség az általános jogelmélet szerint is mindig „ex tunc” hatályú, az visszahat a szerződéskötés időpontjára [11/2015 (V.14) AB], **a bíróság tehát nem „érvénytelenné nyilvánítja” a szerződést, csupán deklarálja annak érvénytelenségét.** Az érvénytelen szerződésnek pedig külön megállapítás nélkül is „azonnal” van egy általános jogkövetkezménye, nevezetesen hogy arra jogot és kötelezettséget alapítani nem lehet. [Kúria 1/2010. (VI. 28.) PK]

[12] Ezzel el is érkeztünk az egyik lényeges problémához: az érvénytelen szerződésre **kereshetőségi jogot sem** lehet alapítani, hiszen még amennyiben „feltételes módon” a felek között létezne is absztrakt kontraktuális értelemben értékelhető jogviszony, az **a teljes érvénytelenség** esetén (!), olyan mértékű jogi hibában szenved, amely lényegben a szerződés bírósági úton történő kikényszeríthetlenségét /a szerződés likvidálását/ vonja maga után. **Ez az a „végleges jogi és ténybeli állapot”, amelyet az „előzményi perben” a bíróság jogerősen deklarált.**

[13] Kétségtelenül nem hagyható figyelmen kívül az, hogy polgári törvénykönyv, illetve a kötelmi jog ismeri az érvénytelenség „jogkövetkezményeinek” levonására szolgáló jogintézményeket. Ilyenek az eredeti állapot helyreállítása, a szerződés határozathozatalig tartó hatályossá nyilvánítása, illetve az szerződés

érvényessé nyilvánítása. Ezek alkalmazhatóságáról a bíróság „szabadon” dönthet, a kérelemhez kötöttség elve maradéktalanul nem érvényesül.

[14] Nagyon fontosnak tartjuk azonban azt is, hogy éppen a fenti 12. pontban foglaltak okán az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására **különálló bírósági eljárásban** csakúgy „lenne” lehetőség, hogy az alkalmazott jogkövetkezmény hatása folytán a korábbi jogerős ítéletben foglaltak nem sérülhetnek. Nem sérül tehát a jogerő intézménye és ezáltal a jogbiztonság sem, amikor például az érvénytelen szerződés tudomásulvételével a bíróság a felek között külön perben elszámol, ilyen az eredeti állapot helyreállítása, a jogalap nélküli gazdagodási igény. **Még egyszer hangsúlyozzuk azonban, hogy keresetelési jog hiányában az elszámolás álláspontunk szerint csak a jogalap nélküli gazdagodás iránti igényként merülhetne fel.**

[15] Egy eljárásban álláspontom szerint azért nincs akadálya a szerződés érvényessé nyilvánításának, mert **ott még a szerződés érvénytelenségéről a bíróság jogerősen nem döntött**, a felek között maga az érvénytelenség ténye is vitás kérdés. Ezt követően a bíróság az egy adott eljárásban végző soron a szerződés érvényességéről, hatályossá nyilvánításáról fog rendelkezni.

[16] Abban az esetben azonban amikor – egy korábbi – külön jogerős ítélet rendelkezik arra, hogy a szerződés érvénytelen, **a perújítást kivéve minden további eljárásban ez a döntés a bíróságokat köti**. Azaz: bármi is legyen az újabb eljárásban a felek kérelme a bíróság nem hozhat olyan döntést – *még hatásában sem* – amely, egy az ügyben a felek között már korábban született jogerős ítélettel ellentétes.

Márpedig jelen esetben ez akkor is így történt, ha történetesen a rPtk. 237.§(2) bekezdése alapján az érvénytelen szerződést érvényessé lehet nyilvánítani. Ez ugyanis veszélyezteti a jogbiztonságot, hiszen mint jelen esetben is, mindkét fél joghatályosan „felmutathatja” a maga igazát. Az egyik „igazság” szerint a szerződés érvénytelen, a másik szerint érvényes.

[17] A jelenleg és korábban hatályos törvények alapján is a jogerőt áttörni vagy megsemmisíteni háromféle módon lehet: 1. az adott eljárásban felülvizsgálat útján, 2. a jogerős ítéletet az alkotmánybíróság megsemmisítheti, 3. perújítás útján.

Ezen eljárásoknak mind megvannak azok a szoros eljárásjogi szabályai, amelyeket az Alkotmánybíróság is említett lásd fentebb. Ebbe a felsorolásba nem tartozik bele bármilyen egyéb jogcím, példának okáért a rPtk. 237.§(2) bekezdése sem. **Az ügy felperesének tehát sem jogalapja/keresetelési joga, sem pedig jogcíme nem volt a perindításra.** Az általános kötelmi jogi tananyag szerint is : „Az érvénytelenség hivatalból alkalmazott jogkövetkezménye tehát az, hogy a bíró a semmis szerződés alapján előterjesztett igényt – mint alaptalan keresetet – elutasítja „

[18] Ennek mentén haladva **a bíróságnak eleve észlelnie kellett volna azt, hogy a felperes keresete lényegében és hatásában a korábbi jogerős ítéleti rendelkezés negligálására irányult**. A felperes valójában nem elszámolni akart, hiszen azt megtehetné volna olyan jogcímeiken, amelynek során a korábbi jogerős ítélet nem sérül, mindösszesen arról van szó, hogy az érvénytelenséget megállapító jogerős ítéletet sérelmesnek találta, és úgymond ehhez történetesen egy „jogcímet” is tudott társítani.

Mint ahogy az már az Alkotmánybírósági határozatok között is megtalálható:

„az EJEB több eseti döntésében kifejtette, hogy senki sem jogosult arra, hogy egy jogerős (végleges és kötelező) ítélet felülvizsgálatát kérje pusztán abból a célból, hogy újabb tárgyalást tartsanak, és újra

eldöntsék az ügyet. A magasabb szintű bíróságoknak a felülvizsgálat lehetőségét arra kell használniuk, hogy kijavítsák a bírói tévedéseket és a súlyos eljárási szabálysértéseket (miscarriages of justice), és nem arra, hogy újra megvizsgálják az ügyet. A felülvizsgálat nem lehet álcázott fellebbezés, és pusztán az, hogy egy kérdésnek kétféle megközelítése lehetséges, nem képezheti alapját az ügy újratárgyalásának. „

Ráadásul jelen ügyben nem is „egy eljárásban” vannak a felek, hanem **a későbbi per célja lényegében a korábbi per új jogi környezetben történő újratárgyalása**, ami egy jogállamban álláspontom szerint megengedhetetlen.

[19] Erre egyértelmű bizonyíték az - és ez másodlagos jogbiztonságot és tisztességes eljáráshoz való jogot sértő tény - , hogy az ügy felperese a keresetét akkor nyújtotta be, amikor a korábbi jogerős ítéletet követően a Kúria meghozta a 6/2013 PJE, majd később az 1/2016 PJE számú jogegységi határozatát ami – éppen akkor – többé-kevésbe a felperes álláspontját támasztotta alá.

[20] A felperes a perben egyértelműen hivatkozik is arra, hogy az „érvénytelenség oka utóbb megszűnt”.

Álláspontom szerint ilyen indokkal történő perindítás már csak azért sérti a jogbiztonságot, mert így **a felek közötti jogvita soha nem térhet nyugvópontra**, hiszen ilyen erővel bármelyik fél újabb és újabb pert indíthatna abban az esetben, amikor egy számára kedvező törvény, avagy egyéb jogi aktus /pld. jogegységi határozat/ kerül elfogadásra.

[21] Ezt is alátámasztja a sérelmezett Kúriai döntés azon megállapítása, amely szerint *„a szerződés érvényessé nyilvánítása nem jelent állásfoglalást a bíróság részéről a per tárgyává nem tett szerződési feltételek érvényességét illetően. A nem vizsgált feltételek érvényességét a fél további perekben akár kifogásként – szabadon vitathatja. „*

[22] A Kúria tehát mind a saját döntése, mind annak indokolása alapján természetes dolognak tartja, hogy a szerződés jogerősen érvénytelen annak megkötésétől [2008. év], amelyet egy 2013. decemberében jogerőre emelkedett ítélet megállapított.

Ettől függetlenül a későbbi jogszabályok és jogi aktusok okán 2019. február 19. napján a szerződés annak megkötésétől [2008. év] mégiscsak érvényes, mindezt azzal, hogy nem zárja ki azt sem, hogy a jelen indítványozó alperes egy további perben később ismételtén kérhesse a szerződés érvénytelenné nyilvánítását. Ezt azért szükséges így külön kimondani, mert ebből egyértelműen látszik egyrészt a jogbiztonság sérelme, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme, és az is, hogy legfelsőbb bírói fórum a jogerő intézményét nem is veszi komolyan. Az ilyen eljárás lényegében egy akár örökké tartó jogvitát is eredményezhet a felek között.

[23] Azt pedig, hogy egy jogegységi határozatnak nem lehet jogorvoslati funkciója maga az Alkotmánybíróság is vizsgálta a 2/2015 (II.2.) határozatában:

„A rendkívüli jogorvoslatokhoz némileg hasonlít a jogegységi határozatok helyzete. A jogegységi határozatnak nincs jogorvoslati funkciója és főszabály szerint nincs a felekre kiterjedő hatálya sem, ugyanakkor az eljárási törvények rendelkezhetnek úgy, hogy a jogegységi határozat közvetlenül érinti az alapul fekvő ügyet is. [vö: 12/2001. (V. 14.) AB határozat, ABH 2001, 163, 171.] Hangsúlyozta ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy „a Bszi. [a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény] 32. § (6) bekezdésébe foglalt felhatalmazás nem teremt korlátlan lehetőséget arra, hogy a jogegységi határozatnak a felekre közvetlenül kiható hatálya intézménnyessé váljon. Az eljárási törvények

vagy más jogszabályok ilyen tartalmú módosítása, kiegészítése esetén az Alkotmánybíróságnak – erre irányuló indítvány alapján – esetenként kell vizsgálnia, hogy a jogegységi határozat feleket közvetlenül érintő hatálya nem sért-e alkotmányos jogot, vagy alapelveket (pl. hogy a jogbiztonságot szolgálja-e, nem törli-e át alkotmányos jogot a jogerő intézményét), illetve vizsgálnia kell azt, hogy megvan-e a kellő súlyú alkotmányos indoka az adott kivételnek”. [12/2001. (V. 14.) AB határozat, ABH 2001, 136, 172.]”

[24] Visszatérve az érvénytelenséget megállapító jogerős ítélethez. A jogerős ítélet nem a szerződés részleges érvénytelenségét mondta ki, és azt sem, hogy a felek között lényegében egy rendes szerződés van amely egyébként a Hpt. 213.§(1) bekezdés a.),b.),c.) pontjaiba ütközik. A jogerős ítélet azt mondta ki, hogy a szerződés a Hpt. 213.§(1) bekezdés a.),b.),c.) pontjaiba ütközése okán nem válthat ki joghatást, arra jogot és kötelezettséget alapítani nem lehet.

[25] A Pp. 229. § (1) bekezdésében a jogerős ítélethez fűzött anyagi jogerőhatás folytán ítélt dolog, amely nemcsak hivatalból vizsgálendő pergátló akadály [Pp. 130. § (1) bekezdés d) pont, a 157. § d) pont és 158. § (1) bekezdés], hanem azt is kizárja, hogy az alperes az elbírált jogot a keresettel szembeni védekezéséért tegye újból vitássá. A lezárt jogviszonyokba való beavatkozás tilalmát jelenti az is, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 2. § (1) bekezdése és 7. §-a, illetve a 2012. január 1-től hatályos 2011. évi CLXI. törvény 2. § (1) bekezdése és 6. §-a értelmében a bíróságok a vitássá tett vagy megsértett jogról - törvényben szabályozott eljárás során - véglegesen döntenek, a bíróság határozata mindenkire kötelező, így a bíróságokra is irányadó.

[26] Továbbá álláspontom szerint fontos hangsúlyozni azt is, hogy semmisség/érvénytelenség a polgári jogban mindig szankcionális jellegű, a jogalkotó lényegében azt üzeni a feleknek, hogy „ilyen módon nem szerződhetnek”. E szankcionális jelleg véleményem szerint sokkal nagyobb súllyal bír akkor, amikor a felek a szerződést nem közösen alakítják ki, hanem azt egyik fél már előre megfogalmazta és másik fél magatartása csupán annak elfogadására terjedhetett ki, mint a jelen esetben is. Ettől még szigorúbb a helyzet ha fogyasztói szerződésről van szó, ez még az Alaptörvény M) cikk 2) bekezdéséből is levezethető.

[27] Egy ilyen jogerősen megállapított polgári jogi szankciót álláspontom szerint egy újabb különálló perben hatását tekintve „felülbírálni” már nem lehet.

[28] E helyütt szükségesnek tartom elvi érveléssel előadni, hogy egy 2008-ban megkötött érvénytelen szerződéssel kapcsolatos mindennemű polgári jogi igényt az elévülésre tekintettel a 2014-2015. évben a bíróságnak eleve el kellett volna utasítani.

[29] Egyebekben lehetséges, hogy nem feltétlenül tartozik az Alkotmánybírósági eljáráshoz, azonban mindenképpen elő kívánjuk adni, hogy az érvényessé tételnek, mint jogkövetkezménynek egyébként sem az a célja, hogy a felek között egy teljesen új jogviszonyt hozzon létre, hanem esetleges olyan formai hibák kiküszöbölésére szolgálhat, amelyre a feleknek eleve volt akaratauk. A szerződés főtárgyának hiánya nem ilyen „formai hiba”.

Ezt a tényt fogyasztói szerződés esetén a jelen panasz megírása napján megszületett C-118/17. számú EUB döntés 51-55. pontjai is alátámasztják. A döntés hivatkozott pontjait e helyütt nem idézzük az, az Alkotmánybíróság rendelkezésére is áll hivatalból, egyébként is az ott leírtak általános jelleggel értékelendők. Azonban ebből a szempontból is lényeges, hogy Unió Bírósága egy ügyről beszél, a döntés alapján fel sem merülhet az, hogy egy külön eljárásban a jogerőt áttörve a szerződés elsődleges tárgyát a nemzeti bíróság bármilyen módon is „kiküszöbölje”.

[30] Továbbá, bár tisztában vagyok azzal, hogy az álláspontom eltérő a Kúria PK. véleményével, de a felek között jogviszonyt csak is közös kérelemre szabadna létrehoznia a bíróságnak, hiszen így sérülhet a felek önrendelkezési joga és magánautonómiája is.

[31] A „jogorvoslatra irányuló perindítás” vonatkozásában szükséges még megjegyezni azt is, hogy az ítélet rendelkezése és annak indokolásának koherenciájából kiindulva tulajdonképpen az ítélet indokolása is „res iudicata-nak” minősül.

Ennek abból a szempontból van jelentősége, hogy az „előzményi perben” az akkor alperes pénzügyintézetnek jogában állt viszontkeresettel kérni az érvénytelenség esetleges jogkövetkezményeit, de ezzel nem élt. Mint ahogyan nem élt még azzal sem, hogy az első fokú ítélet ellen fellebbezéssel éljen. Ez pedig **minden szempontból „jogerősen” azt is jelenti, hogy a szerződés megsemmisítését a pénzügyintézet teljes körűen, jogorvoslat és egyéb jogkövetkezmény igénye nélkül elfogadta.** Mindezeket követően évekkal később egy számára kedvezőbb jogi környezetre hivatkozva a jogerő áttörése iránti pert indítani sérti az anyagi igazságosság elvét is.

[32] Megjegyzendő az is, hogy sem a magyar, sem az Európai jogrend **nem ismeri „a jogerős ítéletet kiterjesztő” ítélet fogalmát.** Akként, hogy bár a szerződés megsemmisült /illetőleg mindvégig semmis volt/, azonban azt a bíróság a későbbi eljárásban egy megváltozott tartalommal ismételten érvényessé nyilvánítja. Ilyen módon a két hatályban lévő jogerős ítélet egyben olvasva lenne értelmezhető, ami jogi abszurdum.

[33] Továbbá mint már említettük mind a szerződés érvényessé tétele, mind pedig annak hatályossá nyilvánítása ellentétes rendelkezés a korábbi jogerős ítélettel, így **az ilyen „álperújítás” azért sem lehetséges, mivel korábbi jogerős ítélet nem kerül hatályon kívül helyezésre.** Határozott álláspontunk szerint a jelen ügyre vetítve a banknak az elszámolásra csak is a jogalap nélküli gazdagodás iránti kérelem útján van lehetősége, mivel az egy olyan önálló polgári jogi igény, amely eljárásban a meghozott ítéleti rendelkezés a korábbi ítélet sérelme nélkül jelentene ítélt dolgot. Természetesen ezt is csupán az elévülés törvényes keretein belül.

[34] Nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy ha a bíróság megsérti a Pp. 206. §-ban foglalt mérlegelési és jogértelmezési szabályokat (önkényesen mérlegel vagy értelmez jogot), akkor megsérti-e a peres félnek a tisztességes tárgyaláshoz való alkotmányos jogát. **Ha a bíróság önkényesen mérlegel, vagy értelmez jogot, ugyanúgy nem biztosítja az ügyfél számára a bírósághoz való fordulás alkotmányos jogát,** mivel jogellenesen nem vesz figyelembe való tényeket, vagy jogellenesen értelmez jogszabályokat. Az önkényes mérlegelés és jogértelmezés esetén a bíróság kizárja annak lehetőségét, hogy az ügyfél az alanyi jogainak érvényesítése érdekében hatékonyan fordulhasson a bírósághoz illetve, hogy a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. Ezt lényegében az Alkotmánybíróság IV. 333/2016 számon hozott határozata III. rész 23. pontja is megerősíti.

[35] **Összefoglalva, sérül a jogbiztonság elve, és a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, mert:**

- A jelen panaszban támadott Kúriai döntés eredményeként két ellentétes tartalmú jogerős ítélet van a felek között ugyanazon jog iránt hatályban.
- A Kúria helybenhagyta a felperesnek a korábbi jogerőhatás megváltoztatására vonatkozó igényét. Ennek sikere azonban a fentiek miatt kétséges, hiszen a korábbi jogerős ítélet a mostanival együtt továbbra is hatályban van.

- A Kúria - és a perben eljáró bíróságok - a korábbi jogerőt olyan jogi aktusok mentén próbálják meg áttörni, amelyek a korábbi jogerős ítéletet követően születtek.
- Az eljáró bíróságok azt jogerőhatást is figyelmen kívül hagyták, miszerint a jelen ügy felperese a korábbi perben lényegében a jogkövetkezmény iránti igényéről – több okból is - lemondott.
- A Kúria figyelmen kívül hagyta azt a tényt is, hogy egy érvénytelen szerződésre keresetösségi jog nem alapítható, ennek jogcíméül pedig a rPtk. 237.§(2) bekezdése sem szolgálhat.
- A bíróságok figyelmen kívül hagyták azt is, hogy egyebekben egy 2008. évben megkötött érvénytelen jogviszonyra hivatkozva 2014-2015.-ben az elévülés okán sem lehet bírósági úton jogérvényesítést eszközölni.
- A Kúria döntése nyomán felek jogvitája soha nem térhet nyugvópontra, hiszen a döntés értelmében az éppen aktuális jogi környezettől függhet a szerződés érvényességének sorsa, az ilyen döntés pedig kihathat más peres eljárásokra is, amelyek nyomán a jogbiztonság alapkövetelményei sérülnek.
- A Kúria és az eljáró bíróságok önkényesen járnak el akkor, amikor a jogerős ítéletben foglaltakat és annak joghatását nem tartják tiszteletben.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

A Kúriai ítélet végrehajthatóságának felfüggesztését, az Abtv. 53.§(4) bekezdése alapján kérelmeztük.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

Csatolom a jogi képviselő részére nyújtott meghatalmazást.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Az adataim nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok..

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

A Kúria Gfv.VII.30.212/2018/15. számú ítélete

Kecskemét, 2019. március 24.

